

מסורת הש"ס

(א)]נעי' מוס' גיטין לא: ד"ה לשותפין.]
(ב) עוקצין פ"ג [מ"ו], א' ז"ל לקבל יעב"ך.

תורה אור השלם

1 ובעתים יהם רבים יעמדו על מלך הזנב ובני פריצי עמך ינשאוו להעמיד חוון ונבשלה

דינאל יא יד

2 והוליד בן פריץ שפך דם ועשה את מאחד מאלהי: יחזקאל יח י

הגהות הב"ח

(א) גב' הוא דמעבד אי כ"ל ואזת ו' נמחק:
(ב) רש"י ד"ה אמן ובר' שמכחישים כ"ל:

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קה.

טרי עיסקי וחד שטרא פסידא דלוח. קבל היום ממנו זמנה ולמחר זמנה וכתב שטר על מאתים הפסיד הלוח כמה דפרישית שאס יהא הפסד זבז ושכר זבז לא יחשבו כל אחד לבדו אלא השכר ימלא הקרן תחילה ואח"כ יחלוקו המותר. ואס כתב ז' שטרות כמשפט

הזה מחשב הפסד של זה לבד והשכר

של זה לבד ויקבל הבעלים עליו זהפסד החזי ובשכר השליש. וענה טובה קמ"ל רבא דבחד עיסקא נכתוב חד שטרא ובתרי עסקי נכתוב ז' שטרי ויהא הדבר שקול: ולא מצי **למימר ליה**. לבתר דמלייה: דרי **מהאיך פסידא קמא צהאי**. וקבל עלך חזי הפסד ובשכר טול שליט ונמלאת פוחת מן הקרן: דא"ל להכי **טרחם ומליי' וכו'**. דמדלל אודעתן מעיקרא נכלס היית צדכר ואדעתא דמלוי קרנא טרחת: **זי טרי דעצור עיסקא צהדי הדדי ורווח**. שני קבלנים שקבלו עיסקא מצעל הבית בשותפות שימכרוהו ויסחרו זמעות עד זמן פלוני ויחלקו ביניהם וזין צעה"ז כמשפט ונשתמשו חזי הזמן ונשתכרו: **דמעבד**. עליה עד שיגיע הזמן שקצבו לצעה"ז שיחזרו לו את שלו והמותר יחלוקו: **אי אמר ליה ניפלוג רווחא**. השתא מפרש ואזיל מ"ט אית ליה דניעבד אי א"ל האי פלוג רווחא והקרן יתפוס עדיין להריות זו עד הזמן מצי א"ל איך רווחא לקרנא משתעבד שמה בסחורה שנעשה עוד נפסיד ונריך שיהא הריוח קיים להשתכר זו עוד כדי למלאות הקרן: **ואי אמר ניפלוג**. תרוייהו מצי א"ל עיסקא להדדי משתעבד ואס ניפלוג שמה אזי אפסיד בסחורה שאקנה שהרי קבלתי אני להתעסק בה עד אותו הזמן ואס אפסיד שמה חלק השני ישתכר וימלא חסרון ואנו יחד קבלנו ונשתעבדו החלקים זה לזה: **במתני'** ולא רלס לנשט: התבואה: **אסן לך חגיך**. כך וכך כורין שפסקתי עמך ומה איכפת לך אס יחסר חלקי שהעשבים ^(א) מכחישים השזלים אין זה אלא עלי: **אין שומעין** לו. והא לימא אלא בחכרנותא דאי בקבלנותא פשיטא מי מצי א"ל מצי איכפת לך: **גב'** ואי א"ל **כריננא וכו'**. השתא מפרש אמאי אין שומעין

לו אי אמר לו אני אחרוש אחר הקצירה והאפוך שרשי העשבים שנותרו זה וימותו ולא תעלה לפניך עשבים מאי מהדר ליה: **א"ל אנה חטי מעליא בעינא**. אותו חכירות שפסקת לי אני רוצה שיהו צריאים ולא כחושים: **מנסבת שם רע לארעאי**. הרואים סבורים שניכשת ואעפ"כ היא מלאה עשבים ואחא מוציא שם רע לארעאי ומחר אס באתי למכור או להוריד לזה ארים אחר לא יהיה יורד: **והא סנו וכו'**. הרי לא שנה זמנתי' אלא טענה אחת ובשזילה קאמר אין שומעין לו ע"כ צהא תליא כולה: **אלא משום דא"ל צורא דנפל נפל**. כל טענתו אינה אלא שמעלת עשבים לשנה הבאה וטענתו לעולם עומדת כדי א"ל כריננא לאחר הקצירה א"ל האי נהי דעקרת לשרשים סוף סוף העשבים תנתיח בה עכשיו עד שיריעו יפלו הזרעים לארך ויזמחו לשנה הבאה ולזו לא תועיל החרישה: **במתני'** **המקנל שדה מחבירו ולא עשפה**. תבואה אלא מעט וצא לו הארים למנוע מלהתעסק בה עוד שאין בה עוד כדי טרחו: **אס יש בה כדי לעשום**. מתבואתה כרי. ובגמרא מפרש מאי שיעוריה: **חייב ליעפל בה**. בעל כרחו. והא לימא אלא בקבלנותא דאי בחכרנותא מה לו לצעל השדה אס יחדל לו סוף סוף חכירו הוא נותן לו: **מה קצבה בכרי**. מה קצבה יש אס קצבתם לו כדי לשיעור חיוב טיפול שדה גדולה לשיעור כרי ושדה קטנה לשיעור כרי: **אלא אס יש בה כדי נפילה**. שיכול לחזור ולזורעה לשנה הבאה מתבואת שנה זו: **נפילה**. זרע שמפזרים לה זמפולת יד: **גב' אקוס ואניי**. אעמוד ואחרוש: **ואדרי**. אזרה המון זרחת או זנפה: **צעמלאי וננפקוס ידי**. צהוצאתי: **הרחם**. פל"א שזרין המון זרות מתוך התבואה: **שפעמוד בה**. כשתוחזין אותה בתוכו: **מהאי גיסא ומהאי גיסא**. אס נראין חודיה משני זדדין: **כונס שלו**. פלדיין' בלע"ז. הרחת שמכניסין אותה ^אלגבות התבואה עליה לזרות שאין רואה פני החמה וזדדין נמי בכלל כונס הס: **סנו הפס**. בזמן' עוקצין וכו'. משום אמרי דבי ר' ינאי דמפרשי שיעורא בכולהו הנך מתני' נקט לכו גבי מתני' דמפרשי בה דבי ר' ינאי שיעורא: **פריאי ויסים**. כדמפרש רשעי זיתים וענבים שהן לעולם בוסר שאין ביטולן נגמר לעולם: **מטערים**. מן טומאת אוכלין דלא חזי לאכילה: **וכמה פריאי**. כמה הן מבושלין ועדיין פריצין הן: **ארבעס קבין לקורה**. שמכניסין בצית הדג מהן כדי שיעור טעינת הקורה בפעם אחת ואין מוציאין אלא ארבעה קבין שמן: **באוללא**. בתפוחה אחת שקורין ש"ק. ויש מקום שבמי בד שלהן גדולין ומכניסין שלשת כורים יחד ויש מקום שאין מכניסין אלא כור זיתים בטעינת קורה וישער רבי אלעזר בקטנים ורבי ינאי בגדולים. וסאתים היו תלתא זימני ארבעה קבין: עלו

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קה.

חני בי תרי דקבצו עיסקא בהדי הדדי. מאלס אחד וא"ת ואמאי נקט צבי האי גוונא ולא נקט האי מאן דקביל עיסקא ממזבריה וי"ל לפי שהמקבל יכול לחזור קודם הזמן ולומר לא אטרח עוד ואטול מה שיגיע לידי עד הנה דפועל יכול לחזור אפילו צחצי היום אצל בעל העיסקא יכול להיות שאין יכול לחזור שהרי פלגא הוה מלוה ציד המקבל וגם פלגא דפקדון נתן לו זכות והשליטו להשתכר זו עד הזמן וזה לא היה שום חידוש להשמיענו דמעבד המקבל דטעם פשוט כדפרישית ולהכי לא נקט צבי האי גוונא: **מוזלא** דבי תרי עדיף. בכולהו הוה מלי למימר צהו הכי אלא דעדיפא מיניה קאמר צהו: **ר"ך גרים מהאי גיסא או מהאי גיסא**. פירוש כדי להעמיד זד

הרחצ שלמטה שאז אין זריך תבואה כל כך שצדצר מועט עומד ואינו נופל או מהאי גיסא של מעלה שאינו רחצ שאז זריך תבואה הרבה ופשיט ליה מדקאמר כל שאין כונס שלו רואה פני חמה דהיינו זד הרחצ שיש זו בית קיבול קצת לקבל תבואה: כל

שיכול לומר לו למחר אתה יוצא ממנה ומעלת לפני עשבים: **גב'** **דאי א"ל לבתר הכי כריננא** לה אמר ליה חטי מעלייתא בעינא ואי א"ל זביננא לך חטי משוקא א"ל חטי דארעאי בעינא ואי א"ל מנכישנא לך שיעור מנתך א"ל קא מנסבת שם רע לארעאי והתנן מפני שמעלת לפני עשבים אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל: **במתני'** המקבל שדה מחבירו ולא עשתה אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב למפל בה א"ר יהודה מאי קצבה בכרי אלא אם יש בה כדי נפילה: **גב'** ת"ר **המקבל שדה מחבירו ולא עשתה אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב למפל בה** שכך כותב לו אנא אוקים ואניר ואזרע ואחצור ואעמר ואדוש ואידרי ואוקים כריא קדמך ותיתי אנת ותיטול פלגא ואנא בעמלי ובנפקות ידי פלגא וכמה כדי להעמיד בה כרי א"ר יוסי בר' חנינא כדי שתעמוד בו הרחת איבעיא להו רחת היוצא מהאי גיסא להאי גיסא מאי ת"ש א"ר אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דר' יוסי בר' חנינא כל שאין כונס שלו רואה פני החמה איתמר לוי אמר שלש סאין דבי רבי ינאי אמרי יסאתים אמר ר"ל סאתים שאמרו יחזין מן ההוצאה תנן התם ^אפריצי זיתים וענבים ב"ש מטמאין וב"ה ^אמטהרין מאי פריצי זיתים אמר רב חונא רשעי זיתים אמר רב יוסף ומאי קראה ^אן[ובני] פריצי עמך ינשאוו להעמיד חוון ונכשלו ר"ג בר יצחק אמר מהבא ^אהוליד בן פריץ שופך דם וכמה פריצי זיתים ר' אלעזר אמר ^ארבעת קבין לקורה דבי ר' ינאי אמרי סאתים לקורה ולא פליגי הא באתרא דמעייילי כורא באוללא הא באתרא דמעייילי תלתא כורין באוללא תנו רבנן עלו

לו אי אמר לו אני אחרוש אחר הקצירה והאפוך שרשי העשבים שנותרו זה וימותו ולא תעלה לפניך עשבים מאי מהדר ליה: **א"ל אנה חטי מעליא בעינא**. אותו חכירות שפסקת לי אני רוצה שיהו צריאים ולא כחושים: **מנסבת שם רע לארעאי**. הרואים סבורים שניכשת ואעפ"כ היא מלאה עשבים ואחא מוציא שם רע לארעאי ומחר אס באתי למכור או להוריד לזה ארים אחר לא יהיה יורד: **והא סנו וכו'**. הרי לא שנה זמנתי' אלא טענה אחת ובשזילה קאמר אין שומעין לו ע"כ צהא תליא כולה: **אלא משום דא"ל צורא דנפל נפל**. כל טענתו אינה אלא שמעלת עשבים לשנה הבאה וטענתו לעולם עומדת כדי א"ל כריננא לאחר הקצירה א"ל האי נהי דעקרת לשרשים סוף סוף העשבים תנתיח בה עכשיו עד שיריעו יפלו הזרעים לארך ויזמחו לשנה הבאה ולזו לא תועיל החרישה: **במתני'** **המקנל שדה מחבירו ולא עשפה**. תבואה אלא מעט וצא לו הארים למנוע מלהתעסק בה עוד שאין בה עוד כדי טרחו: **אס יש בה כדי לעשום**. מתבואתה כרי. ובגמרא מפרש מאי שיעוריה: **חייב ליעפל בה**. בעל כרחו. והא לימא אלא בקבלנותא דאי בחכרנותא מה לו לצעל השדה אס יחדל לו סוף סוף חכירו הוא נותן לו: **מה קצבה בכרי**. מה קצבה יש אס קצבתם לו כדי לשיעור חיוב טיפול שדה גדולה לשיעור כרי ושדה קטנה לשיעור כרי: **אלא אס יש בה כדי נפילה**. שיכול לחזור ולזורעה לשנה הבאה מתבואת שנה זו: **נפילה**. זרע שמפזרים לה זמפולת יד: **גב' אקוס ואניי**. אעמוד ואחרוש: **ואדרי**. אזרה המון זרחת או זנפה: **צעמלאי וננפקוס ידי**. צהוצאתי: **הרחם**. פל"א שזרין המון זרות מתוך התבואה: **שפעמוד בה**. כשתוחזין אותה בתוכו: **מהאי גיסא ומהאי גיסא**. אס נראין חודיה משני זדדין: **כונס שלו**. פלדיין' בלע"ז. הרחת שמכניסין אותה ^אלגבות התבואה עליה לזרות שאין רואה פני החמה וזדדין נמי בכלל כונס הס: **סנו הפס**. בזמן' עוקצין וכו'. משום אמרי דבי ר' ינאי דמפרשי שיעורא בכולהו הנך מתני' נקט לכו גבי מתני' דמפרשי בה דבי ר' ינאי שיעורא: **פריאי ויסים**. כדמפרש רשעי זיתים וענבים שהן לעולם בוסר שאין ביטולן נגמר לעולם: **מטערים**. מן טומאת אוכלין דלא חזי לאכילה: **וכמה פריאי**. כמה הן מבושלין ועדיין פריצין הן: **ארבעס קבין לקורה**. שמכניסין בצית הדג מהן כדי שיעור טעינת הקורה בפעם אחת ואין מוציאין אלא ארבעה קבין שמן: **באוללא**. בתפוחה אחת שקורין ש"ק. ויש מקום שבמי בד שלהן גדולין ומכניסין שלשת כורים יחד ויש מקום שאין מכניסין אלא כור זיתים בטעינת קורה וישער רבי אלעזר בקטנים ורבי ינאי בגדולים. וסאתים היו תלתא זימני ארבעה קבין: עלו

עין משפט
נר מצוה

בה א מיי פ"ז מהלכות שלוחין ושותפין הלכה ז סמג עשין פז טוש"ע י"ד סי' קעז סעיף ז:

בו ב טוש"ע שם סעיף לה:

בו ג ד מיי פ"ח מהל' שמירות הלכה ח סמג

עשין פט טוש"ע ח"מ סי' שכ סעיף ד:

בה ה ו ז מיי שם הלכה יב סמג שם טוש"ע

ח"מ סי' סכת סעיף א:

בה ח ט מיי פ"א מהל' טומאת אוכלין הלכה יב:

לעזי רש"י

פל"א [פיל"א]. יעה (כלומר כך שטוחה בעלתדיית ארובה).

פלדיין' [פלדור"ן]. יעה בלי הקת.

ש"ק. כמות ענבים או זיתים שהיו מכניסים בבת אחת תחת המכבש.